

WOJEWODA POMORSKI

Gdańsk, dnia 11 października 2012r.

BZK-V.431.97.3.2012

Wszelkie
8641/2012
[Signature]
[Signature]

**Pan
Aleksander Gappa**

**Starosta Powiatu
Człuchowskiego**

WYSTAPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę w Starostwie Powiatowym w Człuchowie, ul. Wojska Polskiego 1, 77-300 Człuchów w dniu 12 września 2012r. przeprowadziła w trybie zwykłym komisja w składzie:

1. Roman Koszucki - Kierownik Oddziału Zamiejscowego w Słupsku Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego P UW w Gdańsku na podstawie pisemnego upoważnienia do przeprowadzenia kontroli nr 32/2012 znak: BZK-VII.0030.32.2012 z dnia 07 sierpnia 2012r. wydanego z upoważnienia Wojewody Pomorskiego przez Dyrektora Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego P UW w Gdańsku;
2. Krzysztof Miączyński - starszy inspektor wojewódzki na podstawie pisemnego upoważnienia do przeprowadzenia kontroli nr 34/2012 znak: BZK-VII.0030.34.2012 z dnia 07 sierpnia 2012r. wydanego z upoważnienia Wojewody Pomorskiego przez Dyrektora Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego P UW w Gdańsku;
3. Małgorzata Słowińska - starszy inspektor wojewódzki na podstawie pisemnego upoważnienia do przeprowadzenia kontroli nr 33/2012 znak: BZK-VII.0030.33.2012 z dnia 07 sierpnia 2012r. wydanego z upoważnienia Wojewody Pomorskiego przez Dyrektora Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego P UW w Gdańsku;
4. Krystyna Czerniak - starszy inspektor na podstawie pisemnego upoważnienia do przeprowadzenia kontroli nr 35/2012 znak: BZK-VII.0030.35.2012 z dnia 07 sierpnia 2012r. wydanego z upoważnienia Wojewody Pomorskiego przez Dyrektora Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego P UW w Gdańsku.

I. Temat, zakres kontroli i okres objęty kontrolą:

Temat: Ocena poziomu realizacji specjalistycznych zadań w zakresie dotyczącym problematyki spraw obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego.

Zakres kontroli:

1. Opracowanie i wdrożenie planu obrony cywilnej.
2. Opracowanie i wdrożenie planu zarządzania kryzysowego.
3. Planowanie i prowadzenie działalności szkoleniowej.
4. Zabezpieczenie potrzeb wody w okresach specjalnych.
5. Stan bazy magazynowo-warsztatowej:
 - dokumentacja materiałowa sprzętu OC,
 - przechowywanie, konserwacja i legalizacja sprzętu OC.

Okres objęty kontrolą: Kontrolą objęto okres ostatnich dwóch lat.

II. Ocena:

Wykonywanie zadań w kontrolowanym zakresie oceniono **pozytywnie z uchybieniami.**

III. Ustalenia:

W wyniku przeprowadzonej kontroli ustalono:

1. Opracowanie i wdrożenie Planu Obrony Cywilnej

Plan Obrony Cywilnej Starostwa Powiatowego Człuchów opracowano w 2004 r. zgodnie z Wytycznymi Szefa OCK z dnia 13.10.1999r. w sprawie zasad opracowania planu obrony cywilnej województw, powiatów, gmin i zakładów pracy oraz Zarządzeniem Nr 10/2004 Starosty Człuchowskiego z dnia 27.05.2004r. w sprawie planu obrony cywilnej powiatu człuchowskiego. Plan opracowany jest zgodnie z przyjętą w województwie pomorskim koncepcją realizacji zadań obrony cywilnej. Plan jest zatwierdzony przez Szefa Obrony Cywilnej Powiatu Człuchów oraz uzgodniony z Wydziałem Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego PUW w Gdańsku. Plan uzgodniono z wykonawcami i współwykonawcami w zakresie realizowanych przez nich zadań.

Plan Obrony Cywilnej opracowano dobrze, zagadnienia ujęte w poszczególnych częściach planu opracowano szczegółowo na dobrym poziomie merytorycznym i graficznym. Ocena zagrożenia uwzględnia rodzaj i stopień zagrożenia. Zamiar działania określa cel działania oraz priorytety zadań obrony cywilnej, a także sposób ich realizacji. Do planu nie opracowano części graficznych na mapach, a także nie aktualizowano go raz w roku (brak potwierdzających wpisów o wykonaniu tych czynności).

W 2010 roku do Planu OC opracowano nową część II planu dotyczącą ewakuacji (przyjęcia) ludności zgodnie z Wytycznymi Szefa OC Kraju z dnia 17.10.2008r. i Instrukcją w sprawie zasad ewakuacji ludności, zwierząt i mienia na wypadek masowego zagrożenia oraz Zarządzeniem Nr 271/09 Wojewody Pomorskiego z dnia 25.11.2009r. w sprawie opracowania planów ewakuacji III stopnia. Do realizacji zadań związanych z przyjęciem ludności na teren powiatu człuchowskiego Zarządzeniem starosty człuchowskiego Nr 8/2010 z dnia 15.11.2010 powołano Powiatowy Zespół do spraw przyjęcia ludności.

W Planie OC poddano szczegółowej analizie wszystkie problemy. Przyjęte koncepcje planowanych działań wsparto kalkulacjami i tabelarycznymi zestawieniami. Należy podjąć działania kierowane przez Starostwo Powiatowe Człuchów w celu podpisania porozumień pomiędzy jednostkami ewakuującymi ludność, a gminami powiatu człuchowskiego przyjmującymi ludność, w których szczegółowo określone zostaną czasy podejmowanych działań, sposób ich realizacji oraz zasady i zakres finansowania.

W dniu 27.12.2011r. Szef OC Kraju wydał Wytyczne w sprawie zasad opracowania nowych planów obrony cywilnej województw, powiatów i gmin.

W roku 2012 w województwie pomorskim, w tym także w powiatach i gminach województwa przystąpiono do opracowywania nowych planów obrony cywilnej. W związku z powyższym uwagi, które stwierdzono w planie dotychczas obowiązującym w postaci braku części graficznej planu, braku aktualizacji planu oraz konieczności podpisania umów pomiędzy jednostkami ewakuującymi i przyjmującymi proszę przyjąć i wykorzystać w trakcie opracowywania nowego planu.

Działalność Starostwa Powiatowego Człuchów w zakresie opracowania Planu Obrony Cywilnej i jego wdrożenia oceniam pozytywnie z uchybieniami.

2. Opracowanie i wdrożenie Planu Zarządzania Kryzysowego

Przedstawiony Plan Zarządzania Kryzysowego Starostwa Powiatowego Człuchów został opracowany na podstawie ustawy z dnia 26 kwietnia 2007r. o zarządzaniu kryzysowym, Zarządzenia Nr 39/10 z dnia 29 października 2010r. MSWiA w sprawie wytycznych do wojewódzkich planów zarządzania kryzysowego oraz Zarządzenia Nr 294/10 Wojewody Pomorskiego z dnia 29 listopada 2010r. w sprawie zaleceń do powiatowych planów zarządzania kryzysowego.

Opracowany plan zarządzania kryzysowego powiatu zgodnie z art. 5 ust. 2 o zarządzaniu kryzysowym składa się z trzech części. Dokument zawiera plan główny, zespół przedsięwzięć na wypadek sytuacji kryzysowych oraz załączniki funkcjonalne planu głównego.

W Planie głównym przedstawiono charakterystykę zagrożeń oraz ocenę ryzyka ich wystąpienia, które będą wymagały zaangażowania powiatowych struktur zarządzania kryzysowego. Częściowo jako opis przedstawiono dokumenty mapy ryzyka i zagrożeń. Zadania i obowiązki uczestników zarządzania kryzysowego opracowane są opisowo i w formie siatki bezpieczeństwa, rozumianej jako zestawienie potencjalnych zagrożeń ze wskazaniem podmiotu wiodącego oraz podmiotów współpracujących przy działaniach dotyczących danego zagrożenia. Siatka powiązana jest bezpośrednio z katalogiem zagrożeń. W siatce bezpieczeństwa należy skorygować zapisy zgodnie z zasadą - dla każdego zagrożenia powinna być wskazana jedna instytucja wiodąca, liczba instytucji współpracujących nie jest limitowana. Wykonano zestawienie sił i środków planowanych do wykorzystania w sytuacjach kryzysowych wraz z oceną ich możliwości. Należy dodatkowo opracować zestawienie w postaci stale aktualizowanej bazy danych z podaniem częstotliwości, podmiotów lub osób odpowiedzialnych oraz źródeł informacji.

Część druga planu przedstawia opracowany zespół przedsięwzięć na wypadek sytuacji kryzysowych, w której przedstawiono zadania w zakresie monitorowania poszczególnych zagrożeń, a w tym odpowiedzialnych struktur, trybu pracy i raportowania, oraz systemu wymiany informacji. Tryb uruchamiania niezbędnych sił i środków opracowano opisowo oraz załączono schematy i tabele. Przedstawiona jest baza danych dysponentów zasobów wraz z zasadami dysponowania. Procedury reagowania kryzysowego opracowane są opisowo i tabelarycznie. Określają one sposób postępowania w sytuacjach kryzysowych rozumiane jako procedury działania powiatowych centrów zarządzania kryzysowego. Opracowano osiem procedur dla służb oraz podmiotów współpracujących. Współdziałanie między siłami uczestniczącymi w realizacji przedsięwzięć planowanych na wypadek sytuacji kryzysowej opracowano w powiązaniu z siatką bezpieczeństwa w formie opisowej i czterech schematów przedstawiających syntetyczne rozwinięcie informacji zawartych w siatce realizowanych w poszczególnych etapach.

Trzecia część planu zawiera załączniki funkcjonalne planu głównego, które przedstawiają procedury realizacji zadań z zakresu zarządzania kryzysowego opisujące sposoby działania podmiotów realizujących zadania z zakresu zarządzania kryzysowego na obszarze powiatu. Procedury powiązane są funkcjonalnie z częścią planu dotyczącą współdziałania pomiędzy

siłami uczestniczącymi w realizacji przedsięwzięć planowanych na wypadek sytuacji kryzysowej. Opracowano tabelarycznie sześćdziesiąt osiem procedur. Organizację łączności z poszczególnymi jednostkami organizacyjnymi powiatu, służbami i strażami przedstawiono opisowo i w formie schematu. Organizację systemu monitorowania zagrożeń, ostrzegania i alarmowania opracowano jako system powiązany funkcjonalnie z systemem wczesnego ostrzegania wykrywania i alarmowania w formie tabeli i schematu. Zasady informowania ludności o zagrożeniach i sposobach postępowania na wypadek zagrożeń opracowano opisowo i w formie tabel przedstawiających odpowiedzialnych, siły i środki, rodzaje alarmów, wykaz syren i rozgłośni. Organizacja ewakuacji z obszarów zagrożonych przedstawiona jest zgodnie z Wytycznymi Szefa Obrony Cywilnej Kraju i zaleceniami wojewody w tym zakresie. Załącznik dotyczący organizacji ratownictwa, opieki medycznej i pomocy społecznej oraz pomocy psychologicznej zawiera ogólne zasady organizacji pomocy wraz ze wskazaniem podmiotów uczestniczących w realizacji tych zadań. Organizację ochrony przed zagrożeniami charakterystycznymi dla obszaru powiatu opracowano w powiązaniu z planami postępowania awaryjnego i katalogiem zagrożeń. W wykazie umów i porozumień związanych z realizacją zadań ujętych w planie przedstawiono porozumienia i umowy zawarte przez Starostę Powiatu. Zasady oraz tryb oceniania i dokumentowania szkód zawierają opis procedur i wykaz trzynastu formularzy. Procedury uruchamiania rezerw oraz wykaz infrastruktury krytycznej opracowano opisowo i w formie tabelarycznej bazy danych przedstawiającej wykaz produktów, wyrobów oraz obiektów i urządzeń.

Plan Zarządzania Kryzysowego Powiatu zapewnia możliwość wykorzystania go przez osoby zainteresowane i umożliwia dotarcie do niezbędnych danych i informacji potrzebnych do wdrażania procedur w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych. Arkusz uzgodnień zawiera uzgodnienia z szesnastoma kierownikami jednostek organizacyjnych planowanych do wykorzystania przy realizacji przedsięwzięć zawartych w planie, potwierdzonych pieczęcią i podpisem właściwego kierownika jednostki. Plan jest zatwierdzony przez Szefa Obrony Województwa - Wojewodę Pomorskiego.

Działalność Starostwa Powiatowego Człuchów w kontrolowanym zakresie oceniam pozytywnie z uchybieniami.

3. Planowanie i prowadzenie działalności szkoleniowej

Na podstawie Wytycznych Wojewody Pomorskiego do działania w zakresie obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego na 2011 i 2012 rok opracowano „Wytyczne do działalności w dziedzinach obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego w 2011r.” Szefa Obrony Cywilnej Powiatu Człuchowskiego z dnia 11.03.2011r. oraz „Plan działania Szefa Obrony Cywilnej Powiatu Człuchowskiego w dziedzinie obrony cywilnej w 2012r.” ze stycznia 2012r.

Terminowo i poprawnie merytorycznie opracowano i przesłano do Wydziału Bezpieczeństwa Zarządzania Kryzysowego P UW w Gdańsku dokumenty planistyczne i sprawozdawcze. Na podstawie zebranych informacji z jednostek samorządowych powiatu człuchowskiego wykonano do 10 stycznia harmonogram szkoleń podstawowych na dany rok. Zgodnie z terminem (do 18 lutego) opracowano zbiorczą ocenę stanu przygotowań Obrony Cywilnej w powiecie. Ocena zawierała również dane dotyczące sprawozdań ze szkoleń realizowanych w powiecie w 2010r. i 2011r. z tej tematyki. W myśl Wytycznych Szefa Obrony Cywilnej Kraju z dnia 21.04.2009 roku w sprawie zasad organizacji i sposobu przeprowadzania szkoleń z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej realizowano szkolenie obsady Powiatowego Ośrodka Analizy Danych i Alarmowania. Szkolenie prowadzono w ramach wojewódzkich i rejonowych treningów systemu monitorowania zagrożeń, wykrywania i alarmowania. Poprawnie opracowano dokumentację do treningów. Z każdego ćwiczenia opracowano

sprawozdanie, które przesłano do Wojewódzkiego Centrum Zarządzania Kryzysowego w Gdańsku. Starostwo współpracuje w tym zakresie z gminnymi jednostkami systemu wykrywania i alarmowania - do każdego treningu opracowano Wytyczne Starosty Człuchowskiego (pisma WBiZK.5552.1.2012 z 28.06.2012r. oraz WBiZK.5552.1.2.2012 z 29.08.2012r.), które przekazano do gmin.

Powiatowy Zespół Zarządzania Kryzysowego w Człuchowie powołano Zarządzeniem Szefa Obrony Cywilnej Powiatu Człuchów Nr 16/2011 z dnia 8.04.2011r. Komisji nie przedstawiono Planu pracy Zespołu na lata objęte kontrolą. Brak dokumentów szkoleniowych Zespołu. Osoby zatrudnione na stanowiskach związanych z prowadzeniem spraw obrony cywilnej w Starostwie Powiatowym (Pan Ireneusz Pielesiak i Pani Anna Duda) nie zostały do chwili obecnej przeszkolone na kursach specjalistycznych dla nowo przyjętych pracowników realizujących te zadania - nie minął jeszcze okres dwóch lat od chwili objęcia stanowisk. Na szkolenie powyższe kieruje Starosta Powiatu do specjalistycznych międzywojewódzkich ośrodków szkolenia wytypowanych przez Szefa Obrony Cywilnej Kraju.

Nie przedstawiono komisji planów z powszechnej samoobrony ludności. Brak informacji dotyczących tej tematyki na stronie internetowej Starostwa Powiatowego.

Na terenie powiatu realizowano programy edukacyjne adresowane do młodzieży szkolnej w zakresie zapobiegania i reagowania na zagrożenia - konkurs plastyczny przy współpracy z Państwową Strażą Pożarną, mistrzostwa Polskiego Czerwonego Krzyża i Obrony Cywilnej przy współpracy z Oddziałem Rejonowym Polskiego Czerwonego Krzyża w Człuchowie.

Pracownik starostwa prowadzący sprawy z zakresu obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego uczestniczył w szkoleniach i naradach organizowanych przez Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego w Pomorskim Urzędzie Wojewódzkim w Gdańsku (w zakresie posługiwania się sprzętem dozymetrycznym, opracowania planów obrony cywilnej).

Koordynowanie i nadzorowanie realizacji zadań w jednostkach samorządowych powiatu prowadzono głównie w zakresie systemu wykrywania i alarmowania oraz sprawozdawczości. Większy nacisk należy położyć na wzajemną współpracę z gminami oraz koordynowanie działań związanych z bezpieczeństwem mieszkańców w okresie zagrożeń (narady okresowe z przedstawicielami gmin, wspólne ćwiczenia powiatowe).

4. Zabezpieczenie potrzeb wody w okresach specjalnych

„Powiatowy plan zabezpieczenia w wodę w warunkach specjalnych” dla powiatu człuchowskiego opracowany został w 2004 roku. Plan posiada niezbędne uzgodnienia (Powiatowy Inspektor Sanitarny w Człuchowie) oraz akceptację Starosty Człuchowa. Do chwili obecnej nie przeprowadzono aktualizacji. Dokument należy aktualizować co 5 lat całościowo oraz na bieżąco w niektórych elementach.

Plan jest opracowaniem zbiorczym z gmin należących do powiatu człuchowskiego. Z tytułu nadzoru Szefa Obrony Cywilnej Powiatu również nad tą sferą działalności gmin, plan powinien zawierać wnioski do sprawnego działania systemu oraz analizy dotyczące najlepiej i najgorzej przygotowanych gmin - wrażliwe punkty systemu zabezpieczenia w wodę. Nie zostały określone zadania Starostwa Powiatowego w celu poprawy istniejącej sytuacji. W ramach nadzoru nad działaniem systemu w gminach należy aktualizować wykaz koordynatorów gminnych w tym zakresie (nazwa koordynatora, podstawa powołania, telefon kontaktowy). Zawarte w „Planie” informacje wymagają aktualizacji i uzupełnienia.

Działalność Starostwa Powiatowego w zakresie realizacji procesu szkolenia oraz zabezpieczenia potrzeb wody oceniam pozytywnie z uchybieniami.

5. Stan bazy magazynowo-warsztatowej

W starostwie na bieżąco prowadzona jest dokumentacja materiałowa dotycząca użyczonego sprzętu obrony cywilnej do zabezpieczenia Powiatowego Ośrodka Analizy Danych i Alarmowania. W książce inwentarzowej sprzętu obrony cywilnej dokonano zamknięcia stanów ewidencyjnych na koniec roku, prowadzona była okresowa inwentaryzacja sprzętu obrony cywilnej oraz wycena sprzętu.

W celu przeprowadzenia konserwacji sprzętu obrony cywilnej, zgodnie z instrukcją o konserwacji sprzętu opracowano „Plan konserwacji sprzętu OC”, zatwierdzony przez Starostę. Fakt przeprowadzenia zabiegów konserwacyjnych potwierdzony został podpisem przez pracownika odpowiedzialnego za prowadzone prace. Stwierdzono brak dziennika konserwacji sprzętu obrony cywilnej. Zgodnie z „Planem legalizacji sprzętu dozymetrycznego na terenie województwa pomorskiego na lata 2010 – 2014” sprzęt dozymetryczny znajdujący się w starostwie został przygotowany do legalizacji do Wojewódzkiego Warsztatu Naprawy i Legalizacji Sprzętu Obrony Cywilnej w Gdańsku.

W Starostwie Powiatowym Człuchów sprzęt obrony cywilnej przeznaczony do zabezpieczenia funkcjonowania Powiatowego Ośrodka Analizy Danych i Alarmowania i miejscowych zadań obrony cywilnej jest przechowywany w dwóch pomieszczeniach. W budynku starostwa wydzielono pomieszczenie, w którym znajduje się sprzęt przeznaczony do wybrakowania, natomiast w jednym z pomieszczeń Straży Pożarnej złożono pozostały sprzęt. Brak regałów i opisu sprzętu. Oprócz sprzętu obrony cywilnej w pomieszczeniu znajduje się sprzęt Straży Pożarnej.

Oba pomieszczenia nie odpowiadają wymogom przechowywania i magazynowania sprzętu obrony cywilnej.

Działalność Starostwa Powiatowego Człuchów w kontrolowanym zakresie oceniono pozytywnie z uchybieniami.

Reasumując, stwierdzone pewne uchybienia miały charakter jedynie formalny i nie powodowały następstw dla kontrolowanej działalności, dlatego działalność Starostwa Powiatowego w Człuchowie w kontrolowanym zakresie oceniono **pozytywnie z uchybieniami**.

IV. Zalecenia i wnioski:

Mając na uwadze powyższe oceny i uwagi wnoszę:

- a) Do Planu OC opracować część graficzną;
- b) Raz w roku aktualizować Plan OC;
- c) Podpisać umowy pomiędzy jednostkami ewakuującymi i przyjmującymi ludność, w których szczegółowo określić czasy podejmowanych działań, sposób ich realizacji oraz zasady ich finansowania;
- d) Przystąpić do szkolenia Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego w celu sprawnej realizacji zadań określonych w procedurach Planu Zarządzania Kryzysowego (szkolenia teoretyczne, ćwiczenia i treningi);
- e) Realizować szkolenie ludności w ramach powszechnej samoobrony doskonaląc formy szkolenia (artykuły w lokalnej prasie, broszury, informacje na stronie internetowej w Urzędzie Gminy, ćwiczenia);
- f) Zaktualizować „Plan zabezpieczenia w wodę w okresach specjalnych”, uzupełnić go o niezbędne analizy i wnioski ;
- g) W większym stopniu nadzorować realizację zadań na terenie gminy (organizować narady, ćwiczenia itp.);

- h) W Planie Zarządzania Kryzysowego uszczegółowić elementy dotyczące mapy ryzyka i zagrożeń;
- i) W zestawieniu sił i środków opracować zestawienie w postaci stale aktualizowanej bazy danych;
- j) W siatce bezpieczeństwa dokonać korekty dotyczącej funkcji wiodącej;
- k) Uwzględnić uwagi zawarte w piśmie: BZK.I.6330.26.2011.AS z dnia 13.05.2011r.;
- l) Wydzielić pomieszczenie na magazyn sprzętu OC zgodnie z wymogami przechowywania i magazynowania sprzętu;
- ł) Wybrakować sprzęt nie nadający się do dalszego użytku;
- m) Złożyć zapotrzebowanie na brakujący sprzęt do Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego PUW w Gdańsku;
- n) Prowadzić dziennik konserwacji sprzętu;

Informując o powyższym, uprzejmie proszę o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych uchybień.

Jednocześnie proszę poinformować Wojewodę Pomorskiego, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego o sposobie wykorzystania ww. uwag i wniosków oraz wykonaniu zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

z up. Wojewody Pomorskiego

dr Władysław Ryszard Sulsta
DYREKTOR

Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego

(podpis Wojewody Pomorskiego)